

13.12.2022
«Обслуговування відвідувачів»
Група 24
Урок 31-32

Тема: Особистість у бізнесі

Мета: ознайомити здобувачів освіти з поняттям особистості у бізнесі; розглянути особисті якості, що сприяють успіху в бізнесі, а також особисті якості, що перешкоджають успіху у бізнесі.

Особистість кожного підприємця унікальна, що визначає спосіб організації підприємствами бізнес-процесів. Наприклад, один бізнесмен може часто змінювати напрями своєї підприємницької діяльності, в той час як інший буде постійний у своїх пристрастях і бізнес-стратегії. Один буде чесний з компаньйонами і державою, інший спробує ухилитися від

сплати податків і своїх зобов'язань по відношенню до ділових партнерів.

Якщо підприємець проявляє високі моральні якості: вірність своєму слову і взятим зобов'язанням, працьовитість і відповідальність, - то у нього з високою часткою ймовірності будуть відсутні такі якості особистості, як лінь, брехливість і непослідовність.

У процесі свого розвитку особистість може змінюватися. Наприклад, в особистості підприємця, якого неодноразово обманювали його партнери або працівники, можуть з часом виникнути такі риси, як підозрілість або агресивність.

Таким чином, ми можемо визначити особистість сукупність індивідуальних психологічних особливостей, які визначають своєрідне для даної людини ставлення до себе, суспільства і навколишнього світу в цілому, які формуються протягом життя.

При всьому розмаїтті трактувань у переважній більшості визначень особистості можна виявити такі загальні положення.

1. Особистість будь-якої людини являє собою сукупність індивідуальних і специфічних характеристик людини, що відрізняють його від інших людей.

2. У той же час у кожному конкретному суспільстві особистості людей несуть спільні риси, які визначаються історичними, національними, політичними або релігійними

особливостями.

3. Особистість має відносно стійку структуру, в якій окремі риси взаємопов'язані в складну ієрархічну систему.

4. Особистість людини не є чимось застиглим і незмінним, а розвивається і міняється в процесі індивідуального розвитку і впливу на неї зовнішніх обставин.

Виділяють три основних види спрямованості особистості: особиста, суспільна і ділова.

Особиста спрямованість створюється переважанням мотивів власного благополуччя, прагненням до особистої першості, престижу. Людина з переважанням такої спрямованості частіше зайнята сама собою, своїми почуттями і переживаннями і мало реагує на потреби оточуючих людей. У своїй професійній діяльності така людина нерідко ігнорує інтереси співробітників або роботу, яку повинна виконувати. У роботі бачить, перш за все, можливість задовольнити свої потреби поза зв'язку з інтересами справи або інших співробітників.

Громадська спрямованість має місце, якщо думки і вчинки людини в основному визначаються потребою у спілкуванні і для неї важливо підтримувати хороші відносини з колегами по роботі чи навчання. Така людина виявляє інтерес до спільної діяльності, але її більше цікавить сам процес спілкування, ніж кінцевий результат роботи. Нерідко такі люди, незважаючи на видиму підвищену активність, не тільки не сприяють, але навіть заважають досягненню мети організації, створюючи непотрібний хаос і відволікаючи інших працівників від їх прямих обов'язків.

Ділова спрямованість відображає пріоритет мотивів до досягнення професійних

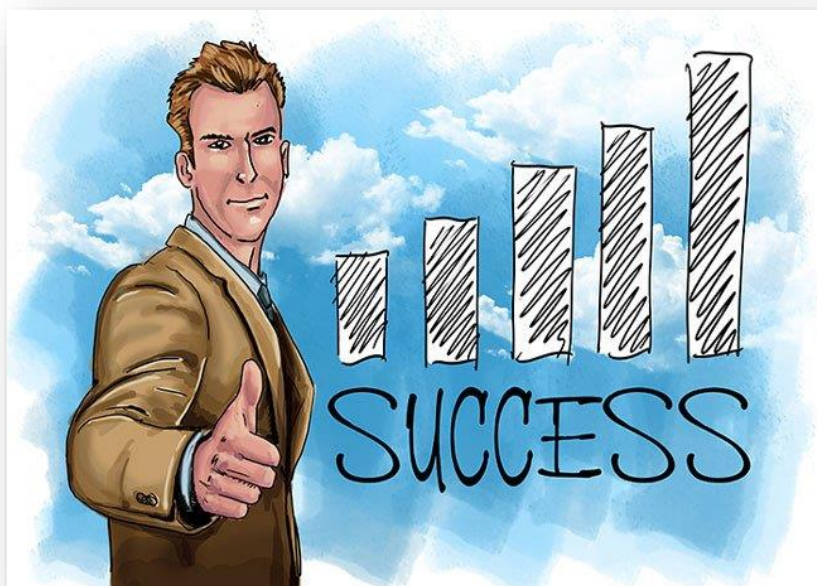
цілей, захоплення процесом діяльності, прагненням оволодіти новими навичками і вміннями. Спілкування для людини не є самоціллю, а служить лише засобом досягнення професійних цілей.

Серед підприємців переважають люди першої і третьої групи, причому, хоча вступають на шлях підприємництва частіше люди першої групи, дійсно видатних успіхів у бізнесі досягають особи з переважанням ділової спрямованості.

Особистісні якості, що сприяють успіху в бізнесі

Одна з безперечно позитивних якостей особистості-підприємця - це його лідерські якості.

Лідера можна визначити як найбільш авторитетну особистість у даному соціальному співтоваристві, що грає центральну роль в організації спільної діяльності та регулюванні взаємин у групі.

Підприємець не може не бути лідером, оскільки він повинен згуртувати навколо себе людей і надихнути їх для досягнення високої мети. Він досягне успіху в бізнесі, тільки якщо зможе переконати своїх співробітників у здатності досягти такого рівня виконання завдань, який раніше здавався їм недоступним. Ця здатність лідера тісно пов'язана з такими якостями, як уміння створювати оптимістичні плани, посилювати надії на успіх, пояснювати суть інновацій, згуртовувати колектив у кризових ситуаціях і т. д.

Для задоволення інтересів суспільства підприємцю необхідно:

- а) вивчити інтереси певної групи людей;
- б) запропонувати якісь способи задоволення існуючих інтересів або вирішення актуальних проблем;
- в) зуміти за допомогою підприємницької активності витягти власну вигоду, вирішуючи соціальну проблему.

Аналіз діяльності зарубіжних підприємців показує, що серед різноманітних особистісних якостей можна виділити п'ять найбільш важливих:

- ◆ самостійність;
- ◆ амбітність;
- ◆ наполегливість;
- ◆ працьовитість;
- ◆ стійкість.

Особисті якості, що перешкоджають успіху в бізнесі

Якості, які протипоказані підприємцю: *емоційна неврівноваженість, лінь, пасивність, навіюваність, надмірна старанність і пунктуальність.*

Останні в цьому списку якості традиційно відносяться до позитивних, однак те, що добре в найманого працівника, є мінусом для підприємця, який повинен сам давати собі завдання, а не чекати, поки хтось скаже йому, що потрібно робити. Пунктуальність хороша у бухгалтера або архіваріуса, але в умовах мінливої ринкової економіки гнучкість важливіше сталості. Ще одна особистісна якість, що затруднює діяльність підприємця, - підвищена тривожність. При її наявності бізнесмен буде занадто довго вагатися, приймаючи рішення, і занадто повільно діяти, а то й зовсім проявить пасивність. Підприємництво - це завжди ризик і дії в умовах невизначеності. За таких обставин краще діяти й помилятися, отримуючи користь з помилок, ніж боятися провалу і нічого не робити. Поки бізнесмен коливається і розмірковує, час працює проти нього: конкуренти виробляють товари і захоплюють ринки, податкова служба нараховує податки і штрафи, а господарі приміщень - орендну плату.

Фахівці, що вивчають психологічні особливості сучасних зарубіжних підприємців, відзначають у них набір далеко не оптимальних особистісних якостей, які тим не менш дозволяють їм вести свій бізнес з урахуванням сучасних економічних і соціальних реалій.

- ◆ *раціоналістичність* - прагнення все прорахувати, передбачити і врахувати;
- ◆ *недовірливість* - сприйняття світу як ненадійного, часто прямо ворожого, що призводить до прагнення посилити контроль за всім, також підозрливість по відношенню до своїх працівників і партнерам по бізнесу;
- ◆ *агресивність* - схильність до вирішення проблем силовими методами замість пошуку компромісів, а також схильність афектних спалахів у взаєминах з персоналом;
- ◆ *авторитарність* - переважання домінуючого стилю керівництва, що не терпить критики чи свободи думок;
- ◆ *забобонно-містична налаштованість* – віра в прикмети, ворожіння, астрологічні прогнози і т. д., яка пояснюється неможливістю повного інтелектуального контролю над соціальною, діловою і життєвою ситуацією.

Крім власне особистісних якостей, підприємець повинен володіти набором специфічних знань, умінь і навичок в тій області, в якій він працює. Зрозуміло, що для успішного ведення фінансових операцій підприємцю необхідний хоча б мінімальний набір знань у фінансово-кредитній сфері та бухгалтерського обліку, а людина, що вирішила організувати виробництво меблів, повинен мати мінімальну технічну освіту. Тим не менше, ці обмеження не є визначальними. Часто бувало так, що підприємець отримував спеціальні знання та вміння вже в ході розвитку свого бізнесу, а на перших його етапах діяв чи інтуїтивно, чи з допомогою залучених фахівців. Головне тут - бажання вчитися і підвищувати свою кваліфікацію з метою вдосконалення свого бізнесу, а таке бажання відноситься вже до особистісних якостей (допитливості, наполегливості, амбіційності).

Дослідження особистості підприємця за допомогою психологічних тестів не тільки допомагає уточнити ті чи інші сторони його особистості, а й показує, в якому напрямку йому слід працювати над собою, щоб підвищити ефективність своєї підприємницької діяльності.

Домашнє завдання:

1. Законспектувати та вивчити викладений вище конспект.
2. Складіть портрет ідеального, на Ваш погляд, бізнес партнера. Якими якостями він повинен володіти обов'язково, а яких якостей у нього не має бути взагалі. Свій вибір обґрунтуйте.

Шановні учні! Ваші конспекти та виконані домашні завдання надсилайте на електронну

адресу gr.ev@ukr.net